

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “การป้องกันการใช้อาชีพติดในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร” เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการในการป้องกันการใช้อาชีพติดของนักเรียนในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อศึกษาทัศนะของครูเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการใช้อาชีพติดในสถานศึกษา และเพื่อแสวงหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้อาชีพติดในสถานศึกษาดังกล่าว เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาใช้แบบสัมภาษณ์ โดยเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์แบ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพโดยตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สถาน และแบบสัมภาษณ์การเพิ่มประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการป้องกันการใช้อาชีพติดในสถานศึกษา รวมทั้งแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูแนะแนว ครูประจำชั้น เกี่ยวกับการการจัดกิจกรรมการป้องกันการใช้อาชีพติดในสถานศึกษา ประชากรที่ในการศึกษาเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ราย ครูแนะแนว จำนวน 3 ราย และครูประจำชั้น จำนวน 3 ราย จากโรงเรียนวัดรางบัว โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม และจากโรงเรียนสตรีอัสสัมชัญ จากแบบสัมภาษณ์สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 7 ราย และมีเพศชายเพียง 2 ราย ส่วนใหญ่มีอายุ 50 ปีขึ้นไปมีจำนวน 5 ราย มีเพียง 4 ราย ที่มีอายุต่ำกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 ราย มีเพียง 3 ราย ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 5 ราย มีเพียง 4 ราย ที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป ส่วนสถานภาพโดยตำแหน่งมีจำนวนเท่ากัน คือ ผู้บริหาร 3 ราย ครูประจำชั้น 3 ราย และครูแนะแนว 3 ราย

มาตรการในการป้องกันการใช้อาเสฟติดของนักเรียนในโรงเรียน

จากการศึกษาพบว่าโรงเรียนได้มีมาตรการในการป้องกันการใช้อาเสฟติดของนักเรียนในโรงเรียนโดยการจัดกิจกรรมรณรงค์ถึงโทษของยาเสฟติดโดยการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้เห็นถึงพิษภัยของยาเสฟติด และได้จัดทำป้ายนิเทศขึ้นเพื่อนำไปติดทั้งภายในโรงเรียนและแหล่งชุมชนใกล้เคียง โรงเรียน นอกจากนี้แล้วทางโรงเรียนยังได้เชิญวิทยากรจากกระทรวงสาธารณสุข แพทย์ ตำรวจ และทหาร มาบรรยายเพื่อให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน เรื่องโทษของยาเสฟติดเป็นซึ่งเป็นเรื่องจริงและเชื่อถือได้ และทางโรงเรียนยังได้วางแผนกิจกรรมรณรงค์ป้องกันยาเสฟติดไว้ตลอดปีการศึกษา โดยทางโรงเรียนได้ปฏิบัติต่อเนื่องทุกปี เช่น กิจกรรมเข้าค่าย การจัดชุมนุมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนใช้พลังแห่งของวัยรุ่นนอกชั้นเรียนให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันการพึ่งพาเสฟติดให้แก่แก่นักเรียน นอกจากนี้ทางโรงเรียนได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การบริการสนเทศมุ่งรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อป้องกันปัญหาเสฟติดแก่นักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหาเสฟติดและการรู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันปัญหาเสฟติด โดยทางโรงเรียนได้จัดทำป้ายนิเทศทั้งในชั้นเรียนหรือตามบอร์ดต่าง ๆ ในโรงเรียน การจัดทำนิทรรศการในเวลาและโอกาสที่สำคัญ เช่น วันเสฟติดโลก การจัดเสียงตามสายในโรงเรียน การอบรมนักเรียนหลังเคารพธงชาติในเรื่องของเสฟติดให้โทษ การจัดทำโปสเตอร์ประเภทชวนคิด คิดเตือนใจ การติดสติ๊กเกอร์ และแผ่นพับเพื่อเผยแพร่ภายในโรงเรียน กระตุ้นนักเรียนให้ได้ใช้ความคิด จัดภาพที่แสดงถึงพิษภัยของเสฟติด มีการจัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับการรณรงค์ถึงโทษของเสฟติด เพื่อให้แก่นักเรียนมีส่วนร่วมเกิดความภาคภูมิใจและเป็นการสอนตนเองไปด้วย นอกจากนี้แล้วครูฝ่ายแนะแนวยังคงคอยให้คำแนะนำ ตักเตือนถึงโทษของเสฟติดให้กับนักเรียนเมื่อนักเรียนมีปัญหา นักเรียนทุกคนในโรงเรียนสามารถเข้ามาพูดคุยกับครูฝ่ายแนะแนวได้ตลอดเวลา ครูจะรับฟังและช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนรู้จักการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง

ทัศนะต่อมาตรการการป้องกันการใช้อาเสฟติดในโรงเรียน

จากการศึกษาพบว่า ผู้บริหาร ครู ผู้เกี่ยวข้องของโรงเรียนได้ให้ความคิดเห็นต่อมาตรการการป้องกันการใช้อาเสฟติดในโรงเรียนว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว แต่ควรเพิ่มเติมในเรื่องของความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน ต้องช่วยกันดูแลอบรมนักเรียนอย่างใกล้ชิด เปิดใจยอมรับฟังถึงปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน ให้คำแนะนำและปรึกษาเรื่องต่าง ๆ

ได้ เพื่อให้นักเรียนรู้จักการตัดสินใจ แก้ปัญหาและมีพัฒนาการที่เหมาะสม ให้นักเรียนได้เลือกเป็นทางออกแทนการใช้ยาเสพติด เพราะสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบันนี้ ถ้าผู้ปกครองและครูไม่สนใจยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ก็อาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนหันไปเสพยาเสพติดได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่โรงเรียน ครอบครัว และชุมชน จะต้องร่วมมือกันป้องกันปัญหาเสพติดร่วมกัน

แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในโรงเรียน

จากการศึกษาพบว่า แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในสถานศึกษานั้นสามารถกระทำได้หลายทางด้วยกัน โดยทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่ต้องเป็นผู้นำในการวางแผนปฏิบัติงาน และกำหนดนโยบายเรื่องของการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในสถานศึกษา รวมทั้ง วิเคราะห์นโยบายไว้อย่างชัดเจนให้ผู้ถือปฏิบัติเข้าใจตรงกัน เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง กำหนดกรอบแผนงาน โครงการ กิจกรรมตามนโยบาย เกี่ยวกับการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในโรงเรียนและมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในรูปคณะกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน หรือรายบุคคล รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการควบคุมตรวจสอบติดตามงานเป็นระยะตามขั้นตอนจนกว่าแนวทางการป้องกันการใช้จ่ายยาเสพติดในสถานศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย ทั้งนี้แนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายยาเสพติดในสถานศึกษานั้น มีดังนี้ 1) วิธีการให้ความรู้แก่นักเรียน 2) ด้านการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 3) ด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ 4) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมใน 5) การประสานความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อเผยแพร่ความรู้สารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสื่อโดยการมอบสื่อที่ผลิตให้กับสถานศึกษา การให้บริการเยี่ยม การทำสำเนา ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีสื่อไปใช้ประกอบในการสอนมากขึ้นและทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดได้มากขึ้นตามไปด้วยและควรเผยแพร่ความรู้เรื่องสารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยจัดทำวารสารรายเดือน รายสามเดือน หรือรายปี ส่งให้ครูผู้สอนที่สอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือฝ่ายที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบพฤติกรรมทางด้านสารเสพติดของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีข้อมูล ความรู้ที่ทันเหตุการณ์และสามารถให้ข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยกับผู้เรียน ตลอดจนสามารถ

แก้ปัญหาเรื่องสารเสพติดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ทันที่ อีกทั้งครูผู้สอนควรจะได้มีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้เรื่องสารเสพติดที่จะนำมาใช้ในการสอนผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นำเสนอเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นเกิดความซ้ำซ้อนกัน

ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

การดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในสถาบันการศึกษา ควรมีแนวทางในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. โรงเรียนควรเพิ่มการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น มุ่งรณรงค์ให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดแก่นักเรียน เพื่อสร้างความตระหนักต่อปัญหาเสพติดและรู้จักปฏิบัติตนในการป้องกันปัญหาเสพติด
2. โรงเรียนควรเพิ่มการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคมของนักเรียน โดยมีกิจกรรมทางเลือกต่าง ๆ เช่น ด้านสุขภาพอนามัย โดยการส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา และการนันทนาการอื่น ๆ ด้านจริยธรรม ได้แก่ การจัดให้มีกิจกรรมทางศาสนาในโอกาสวันสำคัญทางศาสนา การจัดให้มีการอบรมศีลธรรมโดยการฝึกนั่งสมาธิ และกิจกรรมการส่งเสริมประเพณีไทย
3. โรงเรียนควรเพิ่มการเสริมสร้างทักษะชีวิต เป็นมาตรการที่มุ่งสร้างคุณลักษณะหรือความสามารถในเชิงสังคมวิทยาให้กับนักเรียนเพื่อให้สามารถเผชิญสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะในการคิดวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ทักษะในการประเมินศักยภาพของตนเอง ทักษะในการคิดหาทางเลือกและตัดสินใจ ทักษะในการปฏิเสธการใช้ยาเสพติด ทักษะการสื่อสาร ทักษะการควบคุมอารมณ์และความเครียด
4. โรงเรียนควรมีการเสริมสร้างกิจกรรมกลุ่มเพื่อน ซึ่งเพื่อนนักเรียนด้วยกันมีส่วนร่วมสำคัญอย่างมากต่อการป้องกันปัญหาเสพติด โดยมีรากฐานและความเชื่อมั่นในความสำเร็จของกลุ่มเพื่อนว่ามีอิทธิพลสำคัญที่สามารถที่จะโน้มน้าว ชักจูงกลุ่มเพื่อนในกลุ่มด้วยการแนะนำให้ความช่วยเหลือเมื่อเพื่อนมีปัญหา ให้ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม กิจกรรมกลุ่มเพื่อนต่าง ๆ ได้แก่ เพื่อนเพื่อเพื่อน เพื่อนช่วยเพื่อน และเพื่อนเตือนเพื่อน เป็นต้น

5. โรงเรียนควรมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เป็นสถานที่ที่น่าอยู่ น่าเรียน จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียน จะช่วยลดปัญหาการหนีเรียนซึ่งเป็นการเริ่มต้นพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ

6. ครูผู้สอนควรจะได้มีการวางแผนร่วมกันเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้เรื่องสารเสพติดที่จะนำมาใช้ในการสอนผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นำเสนอเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นเกิดความซ้ำซ้อนกัน

7. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ควรเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อเผยแพร่ความรู้สารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งให้การสนับสนุนสื่อโดยการมอบสื่อที่ผลิตให้กับสถานศึกษา การให้บริการเยี่ยม การทำสำเนา ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีสื่อไปใช้ประกอบในการสอนมากขึ้นและทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความเข้าใจเนื้อหาได้มากขึ้นตามไปด้วย

8. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) ควรเผยแพร่ความรู้เรื่องสารเสพติดให้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยจัดทำวารสารรายเดือน รายสามเดือน หรือรายปี ส่งให้ครูผู้สอนที่สอนสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ฝ่ายปกครอง หรือฝ่ายที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบพฤติกรรมทางด้านสารเสพติดของผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้มีข้อมูล ความรู้ที่ทันเหตุการณ์ และสามารถให้ข้อมูลความรู้ที่ทันสมัยกับผู้เรียน ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาเรื่องสารเสพติดที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ทันท่วงที

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องการติดตามและประเมินผลการดำเนินการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานครว่าได้ผลประการใด

2. ควรศึกษาเรื่องสภาพการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษานอกเหนือจากเขตภาษีเจริญ ให้ครอบคลุมได้ทุกเขตในกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้วิเคราะห์รายละเอียดต่อไป

3. ควรมีศึกษาและการเปรียบเทียบการป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับมัธยมศึกษาระหว่างสถานศึกษาของรัฐบาลและเอกชนว่ามีการดำเนินงานอย่างไร

ชื่อแฟ้ม: 12บทที่ 5
ไดเรกทอรี: G:\11จารีกรณั
แม่แบบ: C:\Documents and Settings\admin\Application
Data\Microsoft\Templates\Normal.dot
ชื่อเรื่อง: บทที่ 5
เรื่อง:
ผู้เขียน: COMPUTER
คำสำคัญ:
ข้อคิดเห็น:
วันที่สร้าง: 02/06/52 ๐๒/๐๖/๕๒ ๒๒:๐๒ น.
เปลี่ยนหมายเลข: 5
บันทึกล่าสุดเมื่อ: 05/06/52 ๐๕/๐๖/๕๒ ๑๑:๕๙ น.
บันทึกล่าสุดโดย: vip
เวลาในการแก้ไขทั้งหมด: 8 นาที
พิมพ์ครั้งสุดท้ายเมื่อ: 22/06/52 ๒๒/๐๖/๕๒ ๑๑:๒๘ น.
เป็นงานพิมพ์ที่เสร็จสิ้นขึ้นสุดท้าย
จำนวนหน้า: 5
จำนวนคำ: 1,420 (ประมาณ)
จำนวนอักขระ: 8,099 (ประมาณ)